

حق بر اعتراض نه اغتشاش، چشم اندازی بر استانداردهای بین الملل با حسین براتی محقق مسائل اجتماعی

در این یکی دو ماه اخیر شاهد برخی تجمعات در کشور هستیم که هر فرد و گروهی به نحوی آن را تفسیر می‌کند. تعدادی می‌گویند که آن‌ها معترض مردمی هستند و تعدادی هم می‌گویند اقدامات آنها در تجمعات بیشتر شبیه آشوب و اغتشاش می‌باشد. بنابراین برای روشن شدن ابعاد این تجمعات، باید ببینیم اعتراض و اغتشاش چیست؟ مرز بین این دو کجاست؟ برای پاسخ به این سوالات به سراغ حسین براتی پژوهشگر و محقق مسائل اجتماعی رفتیم و به بررسی این مباحث پرداختیم.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، در این یکی دو ماه اخیر شاهد برخی تجمعات در کشور هستیم که هر فرد و گروهی به نحوی آن را تفسیر می‌کند. تعدادی می‌گویند که آن‌ها معترض مردمی هستند و تعدادی هم می‌گویند اقدامات آنها در تجمعات بیشتر شبیه آشوب و اغتشاش می‌باشد. بنابراین برای روشن شدن ابعاد این تجمعات، باید ببینیم اعتراض و اغتشاش چیست؟ مرز بین این دو کجاست؟ برای پاسخ به این سوالات به سراغ حسین براتی پژوهشگر و محقق مسائل اجتماعی رفتیم و به بررسی این مباحث پرداختیم.

مفهوم آزادی اعتراض و انتقاد چیست؟

به نام خدا و عرض تبریک به مناسبت ولادت باسعادت حضرت زینب (س) خدمت عموم مسلمین و حضرت بقیه الله الاعظم روحی و ارواحنا له الفدا و نائب برحق ایشان حضرت امام خامنه‌ای (مدظله العالی).

گاهی جمع زیادی از مردم یا گروه قابل توجهی از نخبگان فکری یا سیاسی در اعتراض به اقدام یا تصمیم دولت دست به اعتراض می‌زنند و در خلال آن با نقد و زیر سوال بردن سیاست دولت در رابطه با موضوع خاصی خواستار اصلاح یا تغییر روش حکومت دران زمینه می‌شوند یا در مواردی ممکن است معترضان به دلایلی به تجمع و اعلام نظر بسنده نکرده و بلکه به تحصن در مکان معینی بپردازند معترضان متحصن در این شیوه ممکن است به دوصورت عمل نمایند از یک طرف با اعلام موضع و مطرح نمودن خواسته‌شان از طریق رسانه جمعی صدای اعتراضشان را به گوش مقامات دولتی برسانند و از سوی دیگر با ریزنی پنهانی به جلب حمایت جناح‌ها و شخصیت‌های هم‌سو می‌پردازند. اقدام به اعتراض و انتقاد در اسناد بین‌المللی حقوق بشر مورد شناسایی قرار گرفت و حق انتقاد و اعتراض را به رسمیت شناخت انتقاد و اعتراض از جمله حقوق و آزادی‌های سیاسی شهروندان به شمار می‌رود که در نظام‌های مردم‌سالار به مانند جمهوری اسلامی ایران هرچند با تفاوت‌هایی به رسمیت شناخته شده است، انتقاد و اعتراض به هر شیوه‌ای صورت گیرد گونه‌ای پیکار سیاسی است.

شرایط برپایی اجتماعات، تظاهرات و اعتراضات چیست؟

عدم شناخت درست و عدم رعایت شرایط (اجتماعات و اعتراضات) منجر به گرفتار شدن در دام (تخریب) است. هیچ اجتماع مسلحانه و خشونت‌آمیزی نمی‌تواند الهام بخش تغییرات مثبت اجتماعی و پیشرفت حقوق بشر باشد. هیچ قانونی حرکات منجر به براندازی را حمایت نمی‌کند یعنی سعی در براندازی نظام از طریق اجتماعات در قانون اساسی هیچ‌کسوری مورد حمایت نیست بنابراین می‌توان گفت شرایط برپایی اعتراض رعایت کامل قانون اساسی آن کشور است.

منظور از تآکید بر مسألت آمیز بودن (شرط ماهوی) چیست؟

تجمعات باید ماهیتی (مسألت‌آمیز) داشته باشند. اعلامیه حقوق بشر بر حق تجمع و تشکل آزاد صحنه گذاشته ولی متضمن دعوت به مقاومت تعرضی از قبیل شورش نیستند.

ماده ۲۰ اعلامیه جهانی حقوق بشر در بند یک تصریح دارد که (هرکس حق دارد آزادانه مجامع و جمعیت‌های مسألت‌آمیز تشکیل دهد) در این ماده قید (مسألت‌آمیز) به چشم می‌خورد بی‌شک (مسألت‌آمیز) مفهوم وسیعی داشته و (براندازی سیاسی) به هیچ وجه یک تجمع مسألت‌آمیز نیست.

قانون اساسی ایران چه نگاهی به اعتراضات مردمی دارد؟

طبق اصل ۲۷ قانون اساسی تشکیل اجتماعات و راهپیمایی‌ها بدون حمل سلاح به شرط آنکه مخل به مبانی اسلام نباشد ازاداست افراد و جمعیت‌ها می‌توانند و حق دارند که سخن خود و مطالبه خود را در اجتماعات مختلف و راهپیمایی‌ها بیان کنند حکومت هم موظف است که امنیت راهپیمایی‌ها را تأمین کند به موجب بند ۷ از اصل سوم قانون اساسی تأمین آزادی‌های سیاسی و اجتماعی از وظایف حکومت است در این بند کلمه ((تأمین)) به معنی فراهم کردن نیست بلکه ایجاد امنیت، به معنای دقیق تأمین به کار رفته است به عنوان مثال دولت از اعتراضات مردمی مال باختگان و بازنشستگان کنار مجلس شورای اسلامی حمایت کرد.

منظور از تجمع قانونی و غیرقانونی چیست؟

دارا بودن مجوز یا نبودن برای تجمعات و اعتراضات مدنی به معنای رسمیت بخشیدن به آن نیست از نظر حقوقی گفته می‌شود که این مجوز گرفتن فقط برای برنامه ریزی و نظم ضرورت دارد. برای مثال برای ساماندهی به ترافیک پلیس نیروی انتظامی و پلیس راهور باید در جریان برنامه‌ها قرار بگیرند تا بتوانند نظم و امنیت لازم را برای برگزاری تجمعات برقرار کنند.

دلایل تبدیل اعتراض مردمی مسألت‌آمیز به اغتشاش و ویرانگری چیست؟

در ابتدا عدم پاسخگویی مناسب و به‌هنگام، مسئولین به نیازها و خواسته‌های مشروع مردمی در ادامه دخالت هیجانی و بدون اطلاع‌سلیبیتی‌ها و گاهی با برنامه‌ریزی قبلی به تجمعات و افزایش خشونت و هیجانات تجمعات و به انحراف کشیدن آن‌و همچنین تشویش اذهان عمومی به وسیله رسانه‌های معاند و فضای مجازی که پشت پرده آنان دشمنان جمهوری اسلامی می‌باشد.

حال باید چه کرد؟

با توجه به موارد طرح شده در مصاحبه دریافتیم که بین اعتراض و اغتشاش یک مرز باریکی وجود دارد که هم مردم و هم مسئولین باید محافظت کنند

که این تجمعات به آشوب کشیده نشود. چرا که هزینه این آشوب را خود مردم پرداخت می کنند، چه بسیار دردناک می باشد. تا به این لحظه اغتشاشگران به اسم آزادی تجمع کرده و نتیجه این تجمعات شهادت بیش از صد ها نفر از نیروهای مجاهد امنیتی و انتظامی کشور می باشد. چقدر ناامنی برای خانواده ها ایجاد کرده اند و چقدر به اقتصاد کشور و کسبه لطمه وارد کرده اند. و آنچنان دشمنان ایران قوی را شاد و امیدوار به نابودی کشور عزیزمان کرده اند که زوزه کشان در پی خرابی و قتل بیشتر در کشور هستند. لذا با توجه به اینکه دیگر صحنه برای مردم و نیروهای امنیتی و انتظامی و مسئولین کشور کشوری روشن و آشکار است که این افراد، اغتشاشگرانی هستند که هدفی جز خرابی و ویرانی ایران اسلامی را ندارند. باید با تمام قوا با این افراد برخورد شود. به طور قطع یقین رویای ویرانی کشورمان از سوی اغتشاشگران به برکت خون شهدا تمام و دوباره مردم ایران قوی با بصیرت شان سرافراز تر از دیروز این فتنه هم به سلامت عبور می کنند. در نهایت از نیروهای انتظامی و امنیتی زحمتکش درخواست عاجزانه داریم که هر چه سریعتر مامشات را کنار گذاشته و با قاطعیت تمام برای برچیدن این اغتشاشات و پیوستن آن به زباله دان تاریخ اقدام کنند. که بیش از این ناامنی در جامعه افزایش نیابد و خانواده های بیشتری داغ دار حماقت ها و وحشیگری های این اوباش نشوند.

ودراخر

باتوجه به بیانات رهبرمعظم انقلاب حضرت آیت الله امام خامنه ای درروز بسیج مستضعفین مبنی برشنیدن صدای ملت، فرمودند: صدای رعدآسای ملت امسال در۱۳ آبان بلندشد و آن نشانگررضایت احادمردم از انقلاب و حاکمیت است. بنابراین مسئولین ذی ربط باید با تمام قوا هرچه سریعتر مامشات با اغتشاشگران را تمام و به این اغتشاشات پایان دهند.